Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/2349

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2349

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2022,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0113/2024), och av följande skäl:

A. Enligt Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns (*byrån*) sammanställning över inkomster och utgifter ([1]) uppgick den slutliga budgeten för budgetåret 2022 till 693 122 859 EUR, vilket är en ökning med 29,50 % jämfört med 2021. Byråns budget kommer i huvudsak från unionsbudgeten.

B. Unionens samtliga organ och byråer bör vara transparenta och fullt redovisningsskyldiga inför unionsmedborgarna för de medel som de anförtros.

C. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om årsredovisningen för byrån för budgetåret 2022 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns årliga räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

D. Sedan december 2019 har byrån ett nytt mandat med väsentligt fler uppdrag och större personal, vilket kräver en tillräcklig budget.

E. Byråns budget och genomförandet av tjänsteförteckningen ökade avsevärt under 2022 på grund av det utvidgade mandatet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 ([2]).

F. I sin särskilda rapport nr 8/2021 om byråns stöd till förvaltningen av de yttre gränserna drog revisionsrätten slutsatsen att det fanns flera brister i byråns primära verksamheter, nämligen situationsövervakning, riskanalys, sårbarhetsanalys, gemensamma insatser och snabba gränsinsatser, återvändandeinsatser och byråns utbildningsverksamhet, och att det inte hade gjorts några behovsanalyser och konsekvensbedömningar innan byråns utgifter ökades exponentiellt.

1. Europaparlamentet påminner om att byrån, till följd av slutsatserna från Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och den tidigare verkställande direktörens avgång i april 2022, har utarbetat en handlingsplan med specifika åtgärder som ska vidtas för att hantera olika brister på områden som behöver förbättras såsom organisationskultur, transparens och ansvarsskyldighet samt ramen för grundläggande rättigheter. Parlamentet noterar, mot bakgrund av byråns rapport (undertecknad den 24 oktober 2023) avseende det tredje kvartalet 2023 till Europaparlamentets arbetsgrupp för granskning av Frontex (*FSWG-arbetsgruppen*), genomförandet av de flesta åtgärder som rör rekommendationerna från FSWG-arbetsgruppen, arbetsgruppen inom byråns styrelse för grundläggande rättigheter och rättsliga operativa aspekter av insatser (*FRaLO-arbetsgruppen*), Europeiska ombudsmannen och Olaf. Parlamentet uppmanar byrån att fullt ut genomföra handlingsplanen och fortsätta att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som görs. Parlamentet uppmanar byrån att som en prioriterad fråga fullt ut genomföra alla kvarstående rekommendationer från FSWG-arbetsgruppen, arbetsgruppen inom byråns styrelse, FRaLO-arbetsgruppen, ombudsmannen, revisionsrätten och Olaf. Parlamentet upprepar vikten av att ständigt se över och kontrollera ledningsgruppens verksamhet för att i god tid identifiera och lösa problem. Parlamentet noterar att som ytterligare uppföljning av de frågor som togs upp i Olafs rapport och som ledde till att byråns tidigare verkställande direktör avgick har chefen för den nyligen inrättade inspektions- och kontrollenheten (ICO) utarbetat en handlingsplan som lades fram för styrelsen i januari 2023. Parlamentet uppmanar byrån att intensifiera de pågående insatserna och vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa full respekt för unionens standarder, i synnerhet på området för budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning, grundläggande rättigheter, organisationskultur och transparens. Parlamentet påminner om Olafs pågående andra utredning av byråns förvaltningspraxis, endast nio månader efter det att Olafs första utredning avslutades. Parlamentet begär att påståenden om misskötsamhet noggrant kontrolleras och utreds. Parlamentet uppmanar byrån att säkerställa ett fullständigt och uppriktigt samarbete med Olaf under alla skeden av utredningen och att regelbundet rapportera till parlamentet om hur utredningen framskrider och vilka resultaten blir.

([1]) EUT C 141, 29.3.2022, s. 112.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 (EUT L 295, 14.11.2019, s. 1).

2. Europaparlamentet uttrycker oro över de många pågående rättsliga förfarandena och kritiken mot byråns inblandning i människorättskränkningar, vilket inte är i överensstämmelse med dess egna bestämmelser och skyldigheter i fråga om grundläggande rättigheter.

3. Europaparlamentet noterar de åtgärder som vidtagits av byrån i fråga om transparens och kontroll, nämligen att ge parlamentet och rådet en överblick över verksamheten genom ett nytt rapporteringsverktyg, den så kallade resultattavlan. Parlamentet uppmuntrar styrelseordförandena för byrån att fortsätta att bjuda in parlamentets observatörer till sina sammanträden och att överväga att utvidga inbjudningarna till alla punkter på dagordningen, även punkter inom stängda dörrar, och att fortsätta att tillhandahålla alla styrkande handlingar utan undantag och, om det anses nödvändigt, på ett konfidentiellt sätt.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

4. Europaparlamentet noterar att efter två budgetändringar som minskade byråns budget för 2022 med cirka 47 miljoner EUR resulterade insatserna för uppföljning av budgeten under det året i ett budgetgenomförande av åtagandebemyndigandena på 99,40 %, vilket är en ökning med 4,70 % jämfört med 2021.

5. Europaparlamentet noterar med oro att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena förblev låg under 2022 (50,25 %), dvs. en minskning med 0,17 % jämfört med 2021, trots byråns oförminskade ansträngningar, som rapporterades 2021, för att förbättra budgetgenomförandet. Parlamentet konstaterar dock att det årliga värdet av betalningarna ökade i absoluta tal mellan 2020 och 2022. Parlamentet noterar byråns förnyade förklaring enligt vilken den låga budgetgenomförandegraden hänger samman med byråns utgiftstyp.

6. Europaparlamentet uttrycker sin stora oro över ökningen av byråns C8-medel (automatiska överföringar) under de senaste åren, med 240,4 miljoner EUR 2022, medan de under de två föregående åren låg på 159,4 miljoner EUR (2021) och 102 miljoner EUR (2020). Parlamentet noterar också i detta sammanhang ökningen av byråns C8-medel i förhållande till ökningen av byråns årliga budget, som mellan 2019–2022 har multiplicerats med 2,1 medan C8-medlen har multiplicerats med 2,9. Parlamentet noterar att nivån på betalningarna (84 %) av C8-medlen har minskat ytterligare under 2022 (87 % under 2021). Parlamentet noterar dock byråns iakttagelse att denna indikator har påverkats av en svår situation i leveranskedjan, vilket har lett till förseningar i leveranserna av beställda tjänster och produkter. Parlamentet uppmanar dessutom byrån och kommissionen att förse den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten med närmare uppgifter om ursprunget till och utvecklingen av den finansiella skuld på 9,3 miljoner EUR som redovisades 2022.

7. Europaparlamentet noterar med oro utifrån revisionsrättens rapport, under ”upplysningar av särskild betydelse”, att räkenskapsföraren för andra året i rad förklarar att byråns redovisningssystem inte kunde godkännas eftersom det saknades information om ett it-system som kommissionen äger och som används för att tillhandahålla redovisningsuppgifter. Parlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport byråns svar i denna fråga att den del som saknas för godkännandet av byråns redovisningssystem är systemet för förvaltning av tjänsteresor (MiPS)

8. Europaparlamentet noterar för tredje året i rad en återkommande ”upplysning av särskild betydelse” som revisionsrätten tagit fram på grundval av noterna till byråns slutliga årsredovisning, avseende en underskattning av bidraget från de Schengenassocierade länderna, som 2022 motsvarade ett belopp på 3,2 miljoner EUR, medan unionens bidrag överskattades med samma belopp. Parlamentet är bekymrat över att de avtal mellan unionen och de Schengenassocierade länderna som utgör rättslig grund för beräkningen av deras bidrag till unionens budget är otydliga och möjliggör olika tolkningar, vilket leder till ett lägre bidrag från dessa länder beräknat till cirka 7 %. Parlamentet noterar byråns svar i revisionsrättens rapport att uppfattningen mellan byråns räkenskapsförare, å ena sidan, och byråns styrelse, kommissionen och de Schengenassocierade länderna, å andra sidan, skiljer sig åt när det gäller den metod som ska användas för att beräkna bidragen från de Schengenassocierade länderna baserat på de nuvarande avtalen med dessa länder. Parlamentet noterar att enligt byråns tolkning är den metod som använts sedan 2016 i linje med den befintliga rättsliga ramen och de styrande avtalen, och att byråns styrelse 2021 drog slutsatsen att beräkningsmetoden för de Schengenassocierade ländernas bidrag inte skulle revideras. Parlamentet noterar revisionsrättens förnyade argument om varför byråns tolkning är felaktig. Parlamentet anser att de Schengenassocierade länderna absolut inte bör bidra mindre än väntat till byråns budget och kräver en översyn av byråns tolkning av metoden.

9. Europaparlamentet noterar med oro utifrån revisionsrättens rapport iakttagelserna om en överskattning av upplupna kostnader som uppkommit 2022 för byråns kostnader för tjänsteresor och avsaknaden av formaliserade riktlinjer eller förfaranden vid byrån för att säkerställa en konsekvent beräkning av upplupna kostnader. Parlamentet uppmanar byrån att åtgärda problemet och rapportera tillbaka till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

Prestationer

10. Europaparlamentet noterar att byrån under 2022 använde en rad åtgärder (240) som nyckelprestationsindikatorer för att bedöma resultatet av sina (58) verksamheter, som har antagits av byråns styrelse och härrör från det samlade programdokumentet 2022–2024. Parlamentet noterar en genomförandegrad för byråns årliga arbetsprogram för 2022 på 85,20 % enligt byråns egen bedömning. Parlamentet lovordar den övergripande förbättringen av byråns kvalitativa nyckelprestationsindikatorer. Parlamentet noterar dock försämringen av vissa av byråns nyckelprestationsindikatorer, såsom andelen försenade betalningar som var 20 % år 2022 (jämfört med 12 % år 2021).

11. Europaparlamentet uttrycker sin tacksamhet över de snabba åtgärder som byrån vidtagit efter den olagliga och oprovocerade ryska invasionen av Ukraina, som ledde till att miljontals ukrainare flydde från sitt land och anlände till unionen. Parlamentet lovordar i detta sammanhang byrån för följande: Aktiveringen av en krishanteringsmekanism och en särskild krishanteringsgrupp som har arbetat dygnet runt sju dagar i veckan. Det rekordsnabba undertecknande av statusavtalet med Moldavien, som ledde till inledandet av en ny gemensam insats Moldavien 2022. Utplaceringen av omkring 500 tjänstemän i den stående styrkan som arbetar vid unionens gräns mot Ukraina och längs hela den östra EU-gränsen från Finland till Rumänien. Mobiliseringen av andra resurser (maritima, luftburna, markbundna) på 102 nya operativa platser. Parlamentet noterar att kriget i Ukraina har förändrat unionen och det sätt på vilket unionens medborgare ser på sin säkerhet, särskilt vid de östra gränserna. Parlamentet betonar att unionen står inför det högsta antalet olagliga gränspassager sedan 2016.

12. Europaparlamentet noterar de olika initiativ som byrån tog under 2022, bland annat undertecknandet av ett statusavtal med Nordmakedonien och ett samförståndsavtal och en operativ handlingsplan med Cypern, samt fördubblingen av byråns närvaro i den gemensamma insatsen Serbien Land 2022 och öppnandet av ett nytt insatsområde vid den serbisk-ungerska gränsen. Parlamentet betonar att EU-domstolen har slagit fast att Ungerns verksamhet är oförenlig med återvändandedirektivet och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet noterar med oro att byrån, trots att den uppgav att den drog tillbaka sina insatser från Ungern 2021, fortsatte att stödja Ungerns återvändandeinsatser. Parlamentet upprepar FSWG-arbetsgruppens uppmaning till byråns verkställande direktör att avbryta verksamheten från Ungern.

13. Europaparlamentet noterar att byrån slutförde och utvärderade pilotprojektet om utplacering av medlemsstaternas sambandsmän vid byråns huvudkontor. Parlamentet välkomnar att en intern utvärdering av detta pilotprojekt genomfördes och att byrån har beslutat att fortsätta denna form av samarbete med medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar alla medlemsstater att placera ut sambandsmän vid byrån.

14. Europaparlamentet noterar att den operativa verksamhet som bedrevs vid landgränserna 2022 resulterade i 49 000 rapporterade incidenter, med mer än 26 000 gripna irreguljära migranter och 700 arresterade smugglare. Parlamentet noterar byråns insatser som ledde till att 24 850 icke-EU-medborgare (en ökning med 35 % jämfört med 2021) återvände med flyg, varav 9 919 personer på 291 charterflyg till 32 återvändandeländer och 14 931 personer (en ökning med 84 % jämfört med 2021) på 8 789 reguljära flyg till 116 återvändandeländer. Parlamentet noterar vidare byråns insatser inom ramen för alla gemensamma maritima insatser under 2022, vilket ledde till att 1 105 människosmugglare och 11 människohandlare upptäcktes, tiotals ton smugglad narkotika beslagtogs och tusentals migranter undsattes. Parlamentet noterar samtidigt den senaste tidens många tragedier med förlisningar och andra incidenter med dödlig utgång med migranter i Medelhavet. Parlamentet uppmanar byrån att samarbeta fullt ut med ombudsmannens utredning. Parlamentet noterar att byrån genomförde 1 422 multifunktionella övervakningsuppdrag under 2022, vilket resulterade i 1 177 incidenter och upptäckten av 51 362 migranter.

15. Europaparlamentet noterar ökningen av återvändandena med stöd från Frontex som genomförts på frivillig basis från 26 % 2021 till 39 % 2022. Parlamentet lovordar genomförandet av den första helt Frontexledda återvändandeinsatsen där byrån, som tar över den organiserande medlemsstatens roll, återsände 80 tredjelandsmedborgare till Albanien och Nigeria. Parlamentet noterar byråns rapport ”Cooperation between Frontex and third countries in 2022” (samarbete mellan Frontex och tredjeländer), i vilken byrån beskriver sin verksamhet som rör den externa dimensionen, såsom vidareutveckling av dialogen och samarbetet med olika partner (t.ex. västra Balkan, det östliga partnerskapet, Afrika och Mellanöstern), sitt arbete med normer för dataskydd och grundläggande rättigheter, tillhandahållande av tekniskt och operativt stöd till tredjeländer för att bland annat bekämpa gränsöverskridande brottslighet, och kapacitetsuppbyggande åtgärder (t.ex. utbildning). Parlamentet uttrycker sin oro över vissa rapporter, som kan tyda på att byrån är inblandad i kränkningar av de mänskliga rättigheterna, inbegripet i dess verksamhet som rör den externa dimensionen, särskilt det påstådda underlättandet av olagliga avvisningar vid EU:s yttre gränser. Parlamentet noterar att enligt färska uppgifter som tillhandahållits av byrån har den delat koordinater för migranter i nöd med libyska aktörer under de senaste tre åren. Parlamentet noterar två pågående rapporter om allvarliga incidenter där migranter ska ha stoppats av Tareq Bin Zeyad-milisen efter att ha upptäckts av byrån.

16. Europaparlamentet välkomnar byråns första rapport om hur Eurosur fungerar, ett viktigt instrument som syftar till att förbättra situationsmedvetenheten och öka reaktionsförmågan för gränsförvaltning genom informationsutbyte och samarbete mellan medlemsstaterna och byrån. Parlamentet noterar med tillfredsställelse utifrån denna rapport de framsteg som gjorts på olika områden, såsom den tekniska utvecklingen av de applikationer som används för Eurosur, utvecklingen av 17 tjänster inom ramen för Eurosurs fusionstjänster (med ett relativt stort antal begäranden om tjänster från medlemsstaterna för satellitbilder och kustövervakning) och utarbetandet av en färdplan för omformningen och utvecklingen av Eurosur 2.0, som syftar till full interoperabilitet mellan de olika applikationerna och systemen senast år 2026. Parlamentet noterar från byråns konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022 de framsteg som byrån gjort när det gäller Eurosur under 2022 och uppmanar byrån att påskynda sina ansträngningar för att fullt ut anpassa den till kraven i förordning (EU) 2019/1896 och genomförandeförordningarna för Eurosur.

17. Europaparlamentet lovordar byrån för de betydande framsteg som gjorts under 2022 när det gäller inrättandet av Etias (EU-systemet för reseuppgifter) centralenhet genom verksamhet såsom utveckling av interna regler och förfaranden, en strategi på medellång sikt, en ram för engagemang, en analys av verksamhetens konsekvenser samt utarbetandet av säkerhets-, kontinuitets- och katastrofplaner och genomförandet av den första riskbedömningen för centralenheten. Parlamentet noterar att byrån i samband med inrättandet av Etias-centralenheten under 2022 slutförde rekryteringen av den andra vågen av personal till centralenheten med 55 % av alla planerade tjänster och inledde andra rekryteringsförfaranden. Parlamentet gläder sig över att kommissionen under 2022, med stöd av byrån, genomförde en offentlig informationskampanj för att främja Etias bland medborgarna i 60 viseringsfria länder. Parlamentet noterar byråns övriga operativa resultat, såsom inledandet av utvecklingen av en ny befälsordning för den stående styrkan med en enda struktur för operativ samordning och delegeringen av mer beslutsbefogenheter till fältet.

18. Europaparlamentet välkomnar byråns årsrapport om den praktiska tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014 ([3]) när det gäller byråns maritima insatser under 2022, nämligen de gemensamma insatserna Themis (Italien), Poseidon (Grekland), Indalo (Spanien), Opal Coast (Belgien och Frankrike) och maritima insatser med flera ändamål i Svarta havet (Bulgarien och Rumänien). Parlamentet noterar byråns iakttagelse att det finns en asymmetri mellan de standarder och krav som är tillämpliga på byrån enligt förordning (EU) nr 656/2014 och de som gäller för andra aktörer (t.ex. Nato, Emsa och EFCA) som deltar i maritima insatser, då dessa aktörer, när de agerar med byråns stöd, omfattas av internationell sjörätt. Parlamentet stöder byråns insatser för att undersöka möjligheterna att i de relevanta statusavtalen inkludera standarder som är likvärdiga med de som finns i förordning (EU) nr 656/2014.

19. Europaparlamentet betonar vikten av en stark, effektiv och välfungerande byrå som kan hjälpa medlemsstaterna att förvalta Europeiska unionens gemensamma yttre gränser och säkerställa en integrerad gränsförvaltning i syfte att förvalta dessa gränser effektivt och i full överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna. Parlamentet noterar det delade ansvar som byrån och medlemsstaterna har när det gäller att fullgöra skyldigheter i fråga om grundläggande rättigheter. Parlamentet betonar att den effektiva och rättvisa förvaltningen av de yttre gränserna är av avgörande betydelse för skyddet av Schengen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Parlamentet betonar att nära samarbete och avtal med tredjeländer i frågor som återtagandeavtal, tekniskt bistånd, utbildning och laglig återvändandeverksamhet, tillsammans med utvecklingsbistånd, är viktiga för att främja en effektiv gränsförvaltning i unionen om, de fullt ut respekterar de grundläggande rättigheterna. Parlamentet uppmanar byrån och medlemsstaterna att vidareutveckla strukturerna för samarbete, informationsutbyte och utbyte av bästa praxis.

20. Europaparlamentet erkänner den nyckelroll som ombudet för grundläggande rättigheter (FRO) har haft sedan 2021 i genomförandet av olika rekommendationer om grundläggande rättigheter från Europeiska ombudsmannen, FSWG-arbetsgruppen och FRaLO-arbetsgruppen. Parlamentet noterar från årsrapporten för 2022 från FRO att merparten av dessa rekommendationer har genomförts. Parlamentet uppmanar byrån att samarbeta fullt ut med ombudet för grundläggande rättigheter och att genomföra alla dess rekommendationer.

21. Europaparlamentet påminner om att byrån och medlemsstaternas behöriga myndigheter är den främsta garanten för starka och skyddade europeiska yttre gränser samtidigt som grundläggande rättigheter och skyldigheter i fråga om internationellt skydd upprätthålls. Parlamentet noterar att ombudet för grundläggande rättigheter i sitt yttrande av den 1 september 2022 konstaterade att villkoren för att tillämpa artikel 46 i Frontexförordningen var uppfyllda. Parlamentet noterar vidare att byråns arbetsgrupp för grundläggande rättigheter enligt artikel 46 utfärdade en rad rekommendationer om grundläggande rättigheter i Grekland, varav fyra hade genomförts fullt ut i oktober 2023. Parlamentet noterar att byråns arbetsgrupp har för avsikt att följa upp ytterligare framsteg och övervaka att rekommenderade åtgärder fortsätter att tillämpas. Parlamentet begär att alla rekommendationer ska genomföras fullt ut som en prioriterad fråga och uppmanar Frontex att fortsätta att informera parlamentet om de framsteg som görs.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 656/2014 av den 15 maj 2014 om fastställande av regler för övervakningen av de yttre sjögränserna inom ramen för det operativa samarbete som samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 189, 27.6.2014, s. 93).

22. Europaparlamentet noterar Europeiska ombudsmannens undersökning av byråns roll i sök- och räddningsinsatser (OI/3/2023/MHZ), som inleddes efter Adriana-tragedin i juni 2023. Parlamentet noterar med oro ombudsmannens slutsatser att byrån inte kan fullgöra sina skyldigheter i fråga om grundläggande rättigheter och att den är alltför beroende av att medlemsstaterna agerar när migranter befinner sig i nöd, eftersom byrån saknar interna riktlinjer för att utfärda nödsignaler och byråns övervakare av grundläggande rättigheter inte alltid är tillräckligt involverade i beslut om nödsituationer, samt att det sedan Adriana-tragedin inte har gjorts tillräckliga förändringar för att förhindra att sådana incidenter inträffar igen. Parlamentet påminner om att den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten upprepade gånger har pekat på dessa brister i tidigare ansvarsfrihetsresolutioner och beklagar att frågan fortfarande är olöst. Parlamentet noterar ombudsmannens uppmaning till byrån att åtgärda de konstaterade bristerna och dess uppmaning till parlamentet, kommissionen och rådet att inrätta en oberoende undersökningskommission i frågan.

23. Europaparlamentet välkomnar beslutet av den 20 juli 2022 från byråns styrelse som har stärkt samarbetet och kommunikationen mellan olika enheter inom byrån, däribland det rådgivande forumet och ombudet för grundläggande rättigheter genom regler om att byråns verkställande direktör och styrelsen ska informera det rådgivande forumet om uppföljningen av dess rekommendationer och säkerställa att åtgärder vidtas med avseende på rekommendationerna från ombudet för grundläggande rättigheter. Parlamentet välkomnar vidare antagandet 2022 av det operativa standardförfarandet för artikel 46 i förordning (EU) 2019/1896 och det operativa standardförfarandet när det gäller arbetsmetoderna i samband med ombudets utredningsbefogenheter.

24. Europaparlamentet gläder sig över att man till följd av rekommendationerna till stöd för en effektiv gränsövervakningsbyrå som respekterar de grundläggande rättigheterna och för att förbättra ansvarsskyldigheten, korrektheten och lagligheten i all byråns verksamhet, rekryterade ytterligare 22 externa övervakare av grundläggande rättigheter. Parlamentet påminner om att alla övervakare av de grundläggande rättigheterna bör rekryteras på AD-nivå så snart som möjligt enligt tillämpliga förfaranden. Parlamentet noterar att det, på grundval av byråns uppdaterade mandat, kommer att finnas en efterfrågan på ytterligare övervakare av de grundläggande rättigheterna i framtiden. Parlamentet välkomnar att kontoret för grundläggande rättigheter genomförde 1 183 utstationeringsdagar med besök i 50 länder, vilket är en betydande ökning jämfört med föregående år.

25. Europaparlamentet betonar att byråns direkta och indirekta deltagande i gränsförvaltning och gränsövervakningsverksamhet måste gå hand i hand med respekt för de grundläggande rättigheterna.

26. Europaparlamentet noterar utifrån rapporten från ombudet för grundläggande rättigheter en ytterligare ökning av antalet rapporter om allvarliga incidenter (*SIR-rapporter*) från 62 SIR-rapporter 2021 till 72 SIR-rapporter 2022, som alla omfattas av det operativa standardförfarandet i dess ändrade form från 2021. Parlamentet lovordar ombudet för grundläggande rättigheter för utvecklingen av förfaranden som standardiserar hur dess kontor utvärderar och behandlar den mottagna informationen om incidenter. Parlamentet noterar att i de flesta SIR-fall (38 av 72) var byråns utstationerade tjänstemän den främsta informationskällan under 2022, men att ombudet för grundläggande rättigheter också förlitade sig på andra informationskällor, såsom medier (4 fall) och icke-statliga organisationer (10 fall). Parlamentet påminner om att den nödvändiga ytterligare översynen av standardförfarandet för SIR-mekanismen har försenats. Parlamentet förväntar sig att byrån genomför rekommendationerna från ombudet för grundläggande rättigheter som fastställs i dennes årsrapport för 2022.

27. Europaparlamentet noterar utifrån rapporten från ombudet för grundläggande rättigheter att ombudet under 2022 mottog totalt 69 klagomål (en ökning från 27 under 2021). Parlamentet noterar vidare att nio av dessa klagomål förklarades tillåtliga (en ökning från sex under 2021), och välkomnar de reviderade reglerna för den klagomålsmekanism som antogs av byråns styrelse 2022 och som omfattar förbättrade tidsfrister och lämplig uppföljning. Parlamentet lovordar ombudet för grundläggande rättigheter för dess ytterligare insatser på det område som rör klagomålsmekanismen, såsom åtgärder för att sprida information genom att t.ex. uppdatera informationsmaterialet och kapacitetsuppbyggnadsverksamheten i form av utbildning för byråns utstationerade tjänstemän och lokala partner under besök i byråns operativa områden.

28. Europaparlamentet lovordar byrån för de framsteg som gjorts i genomförandet av handlingsplanen för grundläggande rättigheter som omfattar 87 åtgärder. Parlamentet noterar utifrån rapporten från ombudet för grundläggande rättigheter att 18 av dessa åtgärder har genomförts fullt ut (dvs. inga ytterligare insatser krävs), 62 pågår (dvs. genomförs på ett systematiskt sätt och på rullande basis), en är delvis genomförd och sex är försenade. Parlamentet beklagar dessa förseningar och uppmanar byrån att snabbt göra framsteg med de kvarstående åtgärderna. Parlamentet påminner i detta sammanhang om den viktiga roll som övervakarna av grundläggande rättigheter har, bland annat när det gäller deras tillträde till de operativa områdena och nära samarbete med byråns operativa personal, samt deras insatser för att genomföra åtgärderna i handlingsplanen för grundläggande rättigheter (bland annat nr 23, 63 och 83). Parlamentet uppskattar att standardförfarandet när det gäller roller och ansvarsområden för övervakarna av grundläggande rättigheter i byråns operativa verksamhet slutfördes och godkändes. Parlamentet välkomnar att ett nätverk av kontaktpunkter för grundläggande rättigheter inrättades i början av 2022 i alla byråns avdelningar för att utveckla sakkunskap om grundläggande rättigheter inom alla verksamhetsområden.

Effektivitet och förbättringar

29. Europaparlamentet lovordar byrån för dess nära samarbete och/eller resursdelning med olika byråer och andra intressenter såsom kommissionen, medlemsstaterna eller tredjeländer. Parlamentet framhåller de övergripande fördelarna med att samarbeta och följa bästa praxis och att gemensamma initiativ för samman olika perspektiv, minskar dubbelarbete, förbättrar lärandet och stärker förbindelserna mellan deltagarna. Parlamentet noterar i detta avseende byråns åtgärder i samband med bland annat förhandlingarna om förnyelse av samarbetsavtal som strukturerar det bilaterala samarbetet med flera byråer på området rättsliga och inrikes frågor (RIF), omplaceringen av en del av sin personal till eu-LISA för perioden 2022–2024 för in- och utresesystemets och Etias-relaterade projekt och till Europol från och med den 1 januari 2024 för projekt på området för interoperabilitet mellan system i unionen, och byråns regelbundna bidrag till andra byråers årliga arbetsprogram för anpassning av verksamheten.

30. Europaparlamentet noterar särskilt byråns samarbete med stöd av en trepartsöverenskommelse med Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA) och Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa) för att samordna och dela resurser på olika områden såsom informationsutbyte, övervaknings- och kommunikationstjänster eller kapacitetsdelning. Parlamentet lovordar lanseringen av multifunktionella maritima insatser som säkerställer genomförandet av olika kustbevakningsuppgifter inom ramen för en enda insats som berör dessa tre byråers mandat och stärker det sektorsövergripande och gränsöverskridande samarbetet. Parlamentet välkomnar att konceptet med multifunktionella maritima insatser utvecklades ytterligare i och med genomförandet av den multifunktionella maritima insatsen för Svarta havet från augusti till november 2022 i samarbete med EFCA, Emsa och sex myndigheter från Rumänien och Bulgarien. Parlamentet välkomnar vidare att dessa tre byråer enades om att utvidga genomförandet av konceptet till Adriatiska havet och Östersjön under 2023.

31. Europaparlamentet stöder byråns planer när det gäller utformningen och uppförandet av en ny byggnad för dess framtida huvudkontor (permanenta lokaler), och att denna byggnad, som förväntas uppfylla högsta hållbarhetsstandarder, ska förbli miljövänlig under hela sin livstid. Parlamentet noterar att anbudsförfarandet, som inleddes i juli 2022, bygger på riktlinjer för miljöanpassad offentlig upphandling. Parlamentet noterar vidare att byrån i detta sammanhang har utvecklat ett koncept som bygger på idén om aktivitetsbaserat arbete, till stöd för de underliggande principerna om tids- och platsoberoende arbete, diversifierade arbetsplatser och betoning på samarbete mellan enheter och kunskapsutbyte, ett koncept som först kommer att testas i byråns nuvarande lokaler. Parlamentet uppmanar byrån att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om resultatet av detta test och uppföljningen av det.

32. Europaparlamentet noterar att byrån på sin väg mot integrering av miljömässig hållbarhet i alla sina processer, strategier och verksamheter, och i slutändan mot koldioxidneutralitet senast 2050, inledde 2021 och offentliggjorde 2022 en studie ”The Green Deal and the European Border and Coast Guard (EBCG)”, som främst bygger på fallstudier av bästa praxis i olika internationella organisationer (t.ex. Europeiska centralbanken, det franska inrikesministeriet och Förenta staternas departement för inrikes säkerhet). Parlamentet noterar med tillfredsställelse att man i rapporten identifierar tio olika områden (bland annat när det gäller hållbarheten i den operativa verksamheten där den europeiska gräns- och kustbevakningen har störst miljöpåverkan) med färdplaner på kort, medellång och lång sikt. Parlamentet noterar utifrån denna studie att ramen för hantering av förändringar, rapporterings- och riskhanteringssystemen samt genomförandet och certifieringen av Emas är grundläggande för den framgångsrika omvandling som byrån eftersträvar tillsammans med den europeiska gräns- och kustbevakningen.

33. Europaparlamentet noterar att byrån integrerar miljökriterier i sina upphandlingsförfaranden i samband med t.ex. flyg, catering och byråns permanenta lokaler. Parlamentet konstaterar dock att särdragen i byråns förvärv (t.ex. inköp av kroppsskydd) inte alltid gör det möjligt att integrera sådana kriterier. Parlamentet noterar vidare byråns externa konsultprojekt om hur man kan fastställa en baslinje för mätning av personalens och den tekniska operativa utrustningens energi- och miljöavtryck, samt pilotutbildningen i ekokörning för en grupp medlemmar i den stående styrkan och inkluderingen av utbildning för att höja kunskaperna om ekokörning i den grundläggande utbildningen online för nyanställda (medlemmar i den stående styrkan).

Personalpolitik

34. Europaparlamentet erkänner byråns oförminskade insatser och kritiska förbättringar på rekryteringsområdet, trots förseningar. Parlamentet noterar att tjänsteförteckningen var verkställd till 88,46 % (82 % 2021) den 31 december 2022, med 1 150 tillfälligt anställda av de 1 300 tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten. Parlamentet noterar dessutom att 723 kontraktsanställda (varav 11 anställda finansierades från en extern budget) och 190 utstationerade nationella experter arbetade för byrån (byrån hade beviljats 964 kontraktsanställda och 220 utstationerade nationella experter för 2022). Parlamentet välkomnar en ökning (med cirka 6,5 % jämfört med år 2021) för andra året i rad av byråns tillsättningsgrad tack vare rekryteringen 2022 av 509 nyanställda, vilket ledde till en nettoökning av byråns totala personal från 1 554 under 2021 till 2 063 under 2022, och i synnerhet av tjänstemän i kategori 1 inom den stående styrkan från 595 under 2021 till 963 under 2022. Parlamentet

välkomnar i detta sammanhang att 65 nyanställda rekryterades och integrerades i Etias centralenhet liksom 22 nya övervakare av grundläggande rättigheter, och att byrån den 31 december 2022 hade tillsatt 44 (46 per den 1 september 2023) tjänster som övervakare av grundläggande rättigheter, vilket närmar sig ett fullständigt genomförande av byråns utvidgade mandat. Parlamentet noterar dessutom att i oktober 2022 omfattade byråns reserv med övervakare av återvändande med tvång 60 övervakare från 24 av unionens medlemsstater och Schengenländer, varav fem kom från reserven med övervakare av grundläggande rättigheter. Parlamentet lovordar den nedåtgående trenden i byråns årliga vakansgrad i alla typer av kontrakt inom både pelare A och B.

35. Europaparlamentet är djupt oroat över byråns könsfördelning som rapporterats för 2022 på högre chefs- och mellanchefsnivå med 19 män (79 %) och 7 kvinnor (21 %), på styrelsenivå med 54 män (87 %) och 8 kvinnor (13 %) och för byråns personal totalt med 1 473 män (71 %) och 590 kvinnor (29 %). Parlamentet påminner om vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning och uppmanar byrån att ta hänsyn till denna aspekt i samband med framtida rekryteringar av personal och utnämningar på högre chefsnivå och mellanchefsnivå. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning när de nominerar sina ledamöter till byråns styrelse. Parlamentet noterar utifrån byråns rapport om Frontex uppföljningsrapport för ansvarsfrihetsförfarandet för 2021 (*byråns uppföljningsrapport*) de åtgärder och initiativ som byrån har vidtagit för att förbättra könsfördelningen. Parlamentet noterar att byråns uttalade mål att ha minst 40 % av det underrepresenterade könet på alla ledningsnivåer, trots dessa ansträngningar, fortfarande är långt ifrån uppnått. Parlamentet uppmanar byrån att åtgärda problemet och rapportera tillbaka till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som görs. Parlamentet noterar dock utifrån byråns uppföljningsrapport att könsfördelningen övervakas genom att man även beaktar fem stora personalkategorier där, för vissa av dem, t.ex. chefstjänster, rekryteringspoolen (nationella brottsbekämpande organ) till största delen består av män. Parlamentet noterar dock utifrån denna rapport att byrån i kategorin administrativa tjänster i maj 2023 uppnådde en nästan idealisk könsfördelning (417 män och 426 kvinnor).

36. Europaparlamentet välkomnar byråns omfattande åtgärder och strategier mot trakasserier med stöd av konfidentiella rådgivare (17 anställda, varav sex från den stående styrkan) vars roll är avgörande för att skydda byråns personals värdighet och förhindra psykologiska och sexuella trakasserier. Parlamentet välkomnar utifrån byråns uppföljningsrapport de åtgärder som redan har genomförts och de som pågår, samt förteckningen över föreslagna åtgärder, som alla syftar till att säkerställa nolltolerans mot sexuella trakasserier inom all byråns verksamhet. Parlamentet uppmanar byrån att fortsätta att vara proaktiv och fullt ut genomföra sin handlingsplan för åtgärder mot trakasserier. Parlamentet betonar att detta är ett viktigt inslag i reformen av byråns organisationskultur och uppmanar byrån att regelbundet rapportera om de framsteg som görs i detta avseende.

37. Europaparlamentet noterar oroat utifrån byråns svar på parlamentets skriftliga frågor att 31 anonyma fall av trakasserier (27 psykologiska eller 4 sexuella) rapporterades under 2022, varav 22 avslutades på anonym nivå, 4 fall var föremål för förlikning med den person som påstås utföra trakasserierna och 5 överfördes till ett formellt förfarande. Parlamentet noterar vidare att 11 fall av psykologiska (7) eller sexuella trakasserier (4) inleddes under 2022, att 5 fall avslutades efter den preliminära bedömningsfasen och att det i 6 fall utfärdades rekommendationer, från kurser om förebyggande av trakasserier till uppsägning av kontrakt. Parlamentet uppmanar byrån att noggrant bedöma varje pågående fall, med nolltolerans mot psykologiska, sexuella eller andra typer av trakasserier, och att skyndsamt ställa de som missköter sig till svars. Parlamentet noterar från byråns uppföljningsrapport byråns slutsats om den återupptagna utredningen av en anställds tragiska död 2020, att inga trakasserier kunde styrkas och att det därför inte kunde fastställas någon direkt eller indirekt koppling mellan det påstådda offrets självmord och arbetsmiljön.

38. Europaparlamentet lovordar byrån för de många utbildningsmöjligheter som erbjöds dess personal under 2022. Parlamentet noterar i detta avseende att byrån tillhandahöll 21 specialkurser för den stående styrkan i kategori 1 (1 194 deltagare), 15 olika kurser för den stående styrkan i kategori 2 och 3 (med mer än 1 450 deltagare), 34 kurser för olika kategorier av tjänstemän (nästan 4 000 deltagare) och ett utökat grundläggande utbildningsprogram för 325 tjänstemän i den stående styrkan, och att aspekter som rör grundläggande rättigheter, inbegripet dataskydd, förblev centrala inslag i utbildningen. Parlamentet noterar vidare antagandet av stadgan om mångfald och inkludering och de många olika åtgärder som byrån har vidtagit för att integrera personer med funktionsnedsättning och förbättra personalens välbefinnande och balansen mellan arbete och privatliv.

39. Europaparlamentet noterar med oro uppgifterna från Europeiska ombudsmannen avseende byråns tjänstemän i den stående styrkan som utförde beredskapstjänstgöring före den 5 oktober 2022 för vilken de inte fick någon ekonomisk ersättning. Parlamentet är i detta sammanhang oroat över att ombudsmannen, på grund av bristen på ytterligare information och en ordentlig undersökning, drar slutsatsen att det fortfarande är oklart varför byrån anser att det inte finns någon rättslig grund för att göra de nödvändiga betalningarna. Parlamentet uppmanar med kraft byrån att inrätta en särskild arbetsgrupp för att samla in och kontrollera alla redovisningar av beredskapstjänstgöring som utförts före den 5 oktober 2022 och att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om de framsteg som görs.

40. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som byrån vidtagit för att genomföra en övergångsprocess, förbättra förvaltningskulturen och främja personalens välbefinnande. Parlamentet uppmanar den nya ledningen att fortsätta att arbeta för en djupgående reform av byråns organisationskultur.

Upphandling

41. Europaparlamentet noterar i revisionsrättens rapport iakttagelsen om en ökning (från 79 000 EUR till 502 900 EUR genom fyra ändringar) av ett kontrakts värde utöver den gräns (50 %) som tillåts enligt budgetförordningen (artikel 172.3 a iii). Parlamentet noterar att ökningen ledde till betalningar varav 384 000 EUR var oriktiga. Parlamentet konstaterar i detta sammanhang utifrån byråns svar att det, för att inte försena rekryteringen av den stående styrkan, behövdes undantag från reglerna och att dessa registrerades i byråns register över undantag och fall av bristande efterlevnad.

42. Europaparlamentet noterar att byrån under 2022 inledde 53 öppna anbudsförfaranden, varav 20 resulterade i undertecknade kontrakt till ett totalt värde av 140,5 miljoner EUR och 25 fortfarande pågår, till ett uppskattat värde av 486,51 miljoner EUR. Parlamentet noterar vidare att byrån hanterade 33 förfaranden med lågt och medelhögt värde (förhandlade med tre och fem kandidater) till ett totalt värde av 3,4 miljoner EUR varav 20 av de 33 förfarandena resulterade i undertecknade kontrakt under 2022 till ett totalt värde av 2,03 miljoner EUR, medan fyra av dessa fortfarande pågår, till ett totalt värde av 524 000 EUR. Parlamentet noterar vidare att byrån under 2022 hanterade 228 förfaranden med mycket lågt värde (förhandlade med en kandidat) till ett totalt värde av 1,62 miljoner EUR. Parlamentet noterar slutligen att 1 116 förfaranden inom ramen för befintliga ramavtal till ett totalt värde av 188,9 miljoner EUR har hanterats under 2022, vilket resulterat i 983 specifika kontrakt eller beställningsformulär till ett totalt värde av 153,4 miljoner EUR, medan 32 av dem, till ett totalt värde av 16,6 miljoner EUR, fortfarande pågår. Parlamentet noterar en minskning med cirka 15 % av det totala värdet av avslutade upphandlingsförfaranden, från 406,9 miljoner EUR 2021 till 348,5 miljoner EUR 2022.

43. Europaparlamentet lovordar byråns insatser under 2022 för att säkra strategiskt viktiga kontrakt på olika områden, från tillhandahållande av tillfälliga bemanningstjänster till tillhandahållande av tjänster för geografiska informationssystem, geospatiala underrättelser och bildunderrättelser. Parlamentet noterar att betydande framsteg gjordes med kritiska upphandlingsförfaranden för betydande belopp när det gäller byråns fasta lokaler (140 miljoner EUR), tillhandahållande av resetjänster (666 miljoner EUR) och infrastruktur- och programvarurelaterade tjänster (32 miljoner EUR).

44. Europaparlamentet noterar byråns rapport om att den har förbättrat planeringen och övervakningen av den årliga upphandlingsplanen. Parlamentet uppmanar tjänsten för internrevision (IAS) att inkludera denna plan i sina framtida revisioner.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

45. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att meritförteckningarna och intresseförklaringarna för nästan alla medlemmar av byråns styrelse och verkställande ledning har offentliggjorts på byråns webbplats. Parlamentet noterar vidare att fem fall av visselblåsning behandlades under 2022, varav tre avslutades eller avgjordes under den preliminära bedömningsfasen och två fall för närvarande håller på att utredas av Olaf. Parlamentet uppmanar de berörda parterna och byrån att garantera ett fullständigt samarbete med Olaf under utredningens gång. Parlamentet noterar slutligen att inga fall av intressekonflikter utreddes under 2022.

46. Europaparlamentet noterar utifrån byråns svar på parlamentets skriftliga frågor att byrån arbetar med en policy för övervakning av att byråns nuvarande och tidigare högre tjänstemän uppfyller bestämmelserna på området för ”svängdörrar”. Parlamentet uppmanar byrån att hålla den ansvarsbefrielsebeviljande myndigheten informerad om de framsteg som görs i detta avseende. Parlamentet upprepar sin uppmaning till byrån att även införa principer, förfaranden och särskilda mekanismer för ledamöterna i styrelsen för att hantera intressekonflikter som rör dessa ledamöter och situationer med ”svängdörrsproblematik”.

47. Europaparlamentet noterar svaret till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten med information om de kontakter och möten som registrerats och dokumenterats i byråns öppenhetsregister 2022. Parlamentet noterar byråns olika möten (industridagar) som gav företag från industrin möjlighet att presentera sina produkter och tjänster som kan stödja gränsförvaltningsverksamhet och främja dialog mellan den europeiska gräns- och kustbevakningen och industrin. Parlamentet noterar att byrån inom ramen för industridagarna för 2022 mottog 277 ansökningar om lösningar, bjöd in 88 företag att visa upp sin teknik och anordnade onlinemöten där information om 175 lösningar delades. Parlamentet välkomnar att förteckningen över deltagande företag offentliggörs på byråns webbplats.

48. Europaparlamentet noterar utifrån byråns konsoliderade årliga verksamhetsrapport att byråns transparenskontor behandlade ett betydligt större antal ansökningar (469) om allmänhetens tillgång till handlingar, vilket innebär en ökning med nästan 34 % på årsbasis. Parlamentet noterar vidare att byråns webbplats för det offentliga dokumentregistret upprättades och att omkring 1 900 viktiga handlingar laddades upp under 2022. Parlamentet noterar slutsatserna från ombudsmannens undersökning på eget initiativ (ärende OI/2022/PB) att byrån systematiskt tar för lång tid på sig att behandla begäranden om allmänhetens tillgång till handlingar, särskilt när det gäller en stor mängd handlingar och när byrån anser att begäran är oklar, och att detta utgör administrativa missförhållanden. Parlamentet beklagar djupt att byrån inte har accepterat ombudsmannens rekommendation och uppmanar byrån att som en prioriterad fråga börja behandla begäranden om allmänhetens tillgång till handlingar snabbare och på ett mer transparent sätt.

49. Europaparlamentet erkänner den allmänna presumtionen om att inte ge allmänheten tillgång till handlingar som rör pågående Olaf-utredningar ([4]). Parlamentet upprepar sin begäran om att Olafs rapporter om byrån ska offentliggöras i fall av övervägande allmänintresse av utlämnande och att de berörda parlamentsledamöterna i samtliga fall ska ges tillgång till sådana rapporter inom rimlig tid så att de på ett effektivt sätt kan utöva demokratisk kontroll och ställa byrån till svars för sina åtgärder. Parlamentet anser att de nuvarande reglerna måste ses över för att säkerställa att parlamentet är fullt informerat i sin roll som beslutsfattare och medlagstiftare, särskilt när det gäller dess budgetbefogenheter.

50. Europaparlamentet noterar ombudsmannens undersökning av byråns vägran att ge allmänheten tillgång till rapporten från dess ombud för grundläggande rättigheter om en av byråns insatser i Albanien (ärende 652/2023/VB) ([5]).

51. Europaparlamentet påminner om ombudsmannens beslut i sin undersökning på eget initiativ (ärende OI/4/2021/MHZ) om byråns efterlevnad av sina skyldigheter i fråga om grundläggande rättigheter. Parlamentet påminner i detta sammanhang om att byrån är skyldig att säkerställa proaktiv öppenhet i enlighet med artikel 114.2 i förordning (EU) 2019/1896. Parlamentet uppmanar byrån att slutföra genomförandet av alla ombudsmannens rekommendationer. Parlamentet noterar utifrån byråns uppföljningsrapport att arbetet med att slå samman de tre uppförandekoderna (två med avseende på operativa områden och en för byråns hela personal) till en uppförandekod som omfattar de särskilda bestämmelserna för de operativa områdena pågår. Parlamentet uppmanar byrån att hålla den ansvarsbefrielsebeviljande myndigheten uppdaterad om de framsteg som görs i detta avseende.

52. Europaparlamentet noterar byråns informationsmeddelande av den 27 juni 2022 om åtgärder som vidtagits av byråns ledning under övergångsperioden, i synnerhet byråns insatser för att stärka de förfaranden som krävs för god förvaltning och ansvarsskyldighet i organisationen, genom ökad transparens, proaktiv kommunikation och kontakter med interna och externa intressenter. Parlamentet välkomnar byråns initiativ att ge allmänheten utförlig information om sin operativa verksamhet. Parlamentet uppmanar den nya ledningen att genomföra nödvändiga reformer när det gäller transparens och effektivitet i interna förfaranden, och att öka ansvarsskyldigheten gentemot parlamentet och rådet i enlighet med den tillämpliga rättsliga ramen.

Internkontroll

53. Europaparlamentet välkomnar byråns beslut att i ett förbättrat format utfärda en kvartalsrapport till FSWG-arbetsgruppen om läget i genomförandet av rekommendationerna från olika granskningsorgan. Parlamentet bekräftar mottagandet av denna rapport för tredje kvartalet 2023 (Q3 2023-rapporten). Parlamentet lovordar i detta sammanhang de betydande framsteg som byrån gjort med genomförandet av 36 av FSWG-arbetsgruppens 42 rekommendationer. Parlamentet noterar från Q3 2023-rapporten genomförandegraden när det gäller rekommendationerna från och/eller de åtgärder som krävts av FSWG-arbetsgruppen (91 %), FRaLO-arbetsgruppen (87 %), ombudsmannen (79 %) och Olaf (54 %). Parlamentet erkänner den roll som byråns inspektions- och kontrollenhet (ICO) spelar i det stöd som ges för att hantera dessa rekommendationer genom sambandsfunktioner och samordningsuppgifter. Parlamentet noterar vidare från Q3 2023-rapporten att 10 rekommendationer från tjänsten för internrevision (IAS) (som omfattar totalt 32 åtgärder) fortfarande är oavslutade, medan 21 åtgärder är markerade som mycket viktiga, men ingen av dem anses vara kritisk. Parlamentet lovordar vidare de framsteg som byrån gjort när det gäller hanteringen av de återstående oavslutade rekommendationerna från revisionsrättens särskilda rapporter nr 22/2020 (rekommendation 2) och nr 8/2021 (rekommendationerna 1, 2 och 4). Parlamentet uppmanar på nytt byrån att fullt ut behandla alla pågående rekommendationer och relaterade åtgärder, även när det gäller revisionsrättens relevanta iakttagelser från revisionsrättens årliga revisionsrapporter från tidigare år (2015, 2016, 2018, 2019, 2020 och 2021). Byrån uppmanas att fortsätta att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som görs.

([4]) Tribunalen har konstaterat följande: Att med stöd av förordning nr 1049/2001 ge allmän tillgång till handlingar i Olafs akter, medan Olafs utredningsförfarande fortfarande pågår, skulle principiellt sett underminera ett korrekt genomförande av detta förfarande. Tribunalens dom i mål T-110/15 av den 26 maj 2016, IMG mot kommissionen, punkt 33, ECLI:EU:T:2016:322.

([5]) https://www.ombudsman.europa.eu/sv/decision/sv/177520.

54. Europaparlamentet noterar med oro utifrån revisionsrättens rapport en rad iakttagelser som tyder på brister i byråns förvaltnings- och internkontrollsystem på områdena upphandling och kontraktsförvaltning, rekryteringsförfaranden och delegering av befogenheter till delegerade utanordnare. Parlamentet är djupt oroat över att revisionsrätten för andra året i rad utfärdade iakttagelser på området för upphandling av reserelaterade tjänster, och att de aktuella beloppen är mycket höga. Parlamentet betonar att det är av yttersta vikt att byrån följer principen om sund ekonomisk förvaltning vid genomförandet av unionens medel, i enlighet med budgetförordningen, eftersom byrån ligger i täten bland unionens decentraliserade byråer när det gäller byråns årliga budget, som mer än fördubblats sedan 2019.

55. Europaparlamentet noterar med oro från bilaga 12 till byråns konsoliderade årliga verksamhetsrapport kommentarerna från den tidigare tillförordnade verkställande direktören (för närvarande biträdande verkställande direktör för förvaltningen av den stående styrkan), enligt vilka överprissättning, betalningar som gjorts utan styrkande handlingar och underlåtenhet att tillhandahålla kontraktsenliga tjänster påstås ha ägt rum under 2021 när det gäller ett kontrakt om logi och resetjänster för tjänstemän i den stående styrkan.

56. Europaparlamentet noterar i revisionsrättens rapport iakttagelsen om en betydande risk för överdebitering när det gäller betalningar för resetjänster (ramavtal på 30 miljoner EUR), särskilt logi, och att de fakturor som utfärdats av resebyrån inte styrktes med fakturorna från själva hotellen utan av ett dotterbolag till resebyrån. Parlamentet uppmanar byrån att förbättra sina interna kontroller så att de relevanta fakturorna tas fram av den faktiska tjänsteleverantören.

57. Europaparlamentet noterar vidare risken för att betalningar kopplade till resebyråns kostnader kanske inte är korrekta, eftersom uppgifterna i byråns system för att förvalta reserelaterade kostnader inte stämmer överens med resebyråns kostnader, som redovisas och behandlas separat från dem som de anställda betalar vid sina tjänsteresor. Parlamentet förstår av byråns svar anledningen till att det finns skillnader mellan systemet för tjänsteresor (MiPS) och redovisningssystemet (ABAC) och att byrån anser att det inte finns någon risk för att fel belopp betalas ut.

58. Europaparlamentet noterar från revisionsrättens rapport, för andra året i rad, en iakttagelse om byråns brister i internkontrollen när det gäller rekryteringsförfaranden. Parlamentet noterar i detta sammanhang att urvalskommittén i ett förfarande för rekrytering av tillfälligt anställda 2022 hade slagit ihop alla medlemmarnas individuella poängsättning, i stället för att tillämpa en konsensusmetod som byråns interna regler föreskriver. Parlamentet beklagar att denna svaghet upprepas, trots att byrån i januari 2022 antog nya genomförandebestämmelser med tydligare instruktioner till urvalskommitténs medlemmar i syfte att säkerställa en mer konsekvent bedömning och harmoniserade förfaranden. Parlamentet välkomnar byråns åtagande att även för rekrytering av tillfälligt anställda tillämpa bestämmelserna om att endast en slutlig utvärderingsrapport som utarbetats i samförstånd mellan medlemmarna i urvalskommittén ska beaktas, utan hänsyn till deras individuella poängsättningar. Parlamentet uppmanar byrån att stärka tillämpningen av de nya reglerna och sina interna kontroller i samband med rekryteringsförfaranden.

59. Europaparlamentet noterar bedömningen av byråns system för intern kontroll (ICS) som gjordes 2022. Parlamentet noterar slutsatsen från bedömningen att internkontrollsystemet är på plats och fungerar effektivt och att det behövs förbättringar av vissa områden när det gäller komponenterna kontrollmiljö (särskilt första principen ”visar engagemang för integritet och etiska värderingar”), kontrollverksamhet (särskilt punkt 10.5 ”identifierade känsliga befattningar”) och information och kommunikation (särskilt punkt 15.1 ”extern kommunikation”). Parlamentet noterar en övergripande förbättring under 2022 jämfört med 2021 när det gäller de poäng som getts principerna i alla de fem ICS-komponenterna.

60. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse förstärkningen av byråns interna tillsyn under 2022 genom inrättandet av en internrevisionsfunktion och antagandet av kapitlet om internrevision. Parlamentet välkomnar att internrevisionsfunktionens chef tillträdde sin tjänst 2023 och att den första årliga internrevisionsplanen redan har antagits av styrelsen.

61. Europaparlamentet påminner om rekommendationerna i revisionsrättens rapport för 2018 om att byrån bör anta och genomföra en policy för känsliga befattningar. Parlamentet noterar byråns rapportering om förberedelserna inför ett beslut om en sådan politik som har antagits sedan dess (i slutet av 2023).

Övriga kommentarer

62. Europaparlamentet noterar att Europeiska datatillsynsmannens (EDPS) yttranden om byråns styrelses beslut 68/2021 och 69/2021 var negativa. Parlamentet noterar att byrån utarbetade en genomförandeplan för att hantera alla EDPS rekommendationer i detta avseende. Parlamentet noterar vidare att styrelsens beslut har omarbetats och justerats efter regelbundna möten och informella diskussioner mellan byråns dataskyddsombud och EDPS personal, samt genom beaktande av EDPS revisionsrapport som offentliggjordes den 24 maj 2023 (*revisionsrapporten*). Parlamentet noterar att man i revisionsrapporten kontrollerade huruvida byråns behandling av personuppgifter inom ramen för gemensamma insatser var förenlig med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ([6]) och de relevanta bestämmelserna i förordning (EU) 2019/1896. Parlamentet noterar vidare i detta sammanhang att man i revisionsrapporten bland annat identifierade 36 formella iakttagelser och utfärdade 32 rekommendationer om bland annat screening av personer och avrapporteringsintervjuer, gemensamma personuppgiftsansvarigas arrangemang, låg tillförlitlighet i den information som används för att ta fram riskanalyser och genomförandet av inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Parlamentet noterar med oro utifrån revisionsrapporten att EDPS slutsatser också visar att byrån har brutit mot flera artiklar i den rättsliga grund som är tillämplig på byrån (förordning (EU) 2018/1725, förordning (EU) 2019/1896 och styrelsens beslut 58/2015) genom att inte bedöma det strikta behovet av att dela uppgiftspaket med Europol för att fullgöra sitt mandat, och följaktligen har EDPS inlett en utredning, vilket kan leda till att verkställighetsåtgärder vidtas. Parlamentet beklagar att EDPS efter sin granskning identifierade sex nya fall av överföring från byrån till Europol av personuppgifter om icke-statliga organisationers personal där lagligheten behöver utredas ytterligare. Parlamentet uppmanar byrån att behandla alla rekommendationer inom de tidsfrister för genomförande som EDPS utfärdat i sin revisionsrapport och att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om utvecklingen i denna fråga.

63. Europaparlamentet gläder sig över att byrån under de senaste två åren har genomgått betydande förändringar i ledningen, bland annat ett nytt vice ombud för grundläggande rättigheter, en ny styrelseordförande, två nya vice verkställande direktörer och utnämningen av en ny verkställande direktör. Parlamentet noterar upprättandet av handlingsplaner tillsammans med de nationella myndigheterna för att rätta till de felaktigheter som begåtts tidigare och aktuella felaktigheter.

64. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 11 april 2024 ([7]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

([7]) Antagna texter, P9_TA(2024)0280.